

Opbrengsten meedenkgroepen ronde 2

Participatietraject Warmtevisie Woerden

Bureau Stroom - mei 2021

Achtergrondinformatie meedenkgroepen

Tot en met 28 maart 2021 konden inwoners uit gemeente Woerden zich aanmelden om in een groep te praten over de warmtetransitie. Er zijn meerdere meedenkgroepen gevormd die over een specifiek onderwerp praten. Ook is er een aparte groep voor ondernemers. De verschillende onderwerpen zijn:

- Andere keuzes voor aardgas;
- Betaalbaarheid en kosten;
- Hoe pakken we de warmtetransitie in gemeente Woerden aan;
- De warmtetransitie en bedrijven.

De meedenkgroepen kwamen twee keer samen: één keer in april, waarin ze de reacties bespraken die binnen waren gekomen op het platform InBeeld. En één keer in mei, waarin ze onder andere [alle opbrengsten via InBeeld](#) bespraken en de [resultaten van de pollvragen](#). De pollvragen waren onderdeel van een opinieonderzoek over de energietransitie. In totaal hebben 708 Woerdenaren deelgenomen aan dit onderzoek.

In dit document

Hieronder vindt u de opbrengsten van de tweede ronde van de meedenkgroepen. Eerst worden de wensen en aanbevelingen op basis van de meedenkgroepen benoemd. Daarna worden de reacties van de meedenkgroepen gegeven op onder andere:

- De opbrengsten op InBeeld;
- De pollresultaten;
- De onderwerpen van ronde 1.

Meedenkgroep 1

Onderwerp: andere keuzes voor aardgas (groep 1)

Datum: 11 mei 2021

Wensen

- **Gebouw- en wijk** karakteristieken moeten uitgangspunt zijn in de uitwerking van de visie.
- Mensen moeten **geholpen** en **meegenomen** worden.
 - o Suggestie: Maak een keten van **succesverhalen** en netwerk van **ambassadeurs** waar mensen naar kunnen kijken en voorbeeld aan kunnen nemen.
 - o Een **persoonlijk advies** is waardevol.
 - Organiseer een inloophuis / loket waar mensen vragen kunnen stellen als: Hoe zit het met mijn huis?
 - Ook in de kernen.
- Warmtetransitie moet voor **iedereen** zijn, ook mensen met een **kleine beurs**.
- **Warmtenetten** sluiten we niet bij voorbaat uit, maar moeten we heel **doelbewust** en **weloverwogen** toepassen. Daarbij overwegende:
 - o **Vertrouwen** van mensen winnen (vertrouwen krijg je met beloftes en verplichtingen en garanties).
 - o **Vertrouwen:** hoe krijg je die en hoe vul je het proces met mensen in?
 - o **Duidelijke communicatie** en zicht op voordelen én nadelen, kosten.
 - o Beheersing van de **prijstelling**.
- Een **communicatieplan** moet in de warmtevisie opgenomen worden, als onderdeel van de participatieparagraaf
- Een duidelijk **doel** is noodzakelijk om de middelen (tijd, geld, mensen) effectief in te kunnen zetten.

Aanbevelingen

- Warmtetransitie aanvliegen als een **reis**, niet vanuit een **doel**. Waarom doen we dit? Onderscheid wat **laaghangend fruit** is, wat het kost en oplevert.
 - Begin met inhoud vanuit de **kenmerken** van een wijk en de gebouwen en haal daarmee de kou uit de lucht. En dan begint een warme relatie en de reis met de bewoners.
 - Richt je op een groep die al '**groen**' is, **geld** hebben en **verantwoordelijkheid** voelen. Richt je op hen met analyse, getallen, input, garanties, maak het behapbaar voor hen en krijg hen met je mee.
-

Reacties op de opbrengsten op InBeeld

Klik [hier](#) voor alle opbrengsten op InBeeld.

- De meedenkgroep vond het volgende herkenbaar: de nadruk ligt op **isoleren** en **waterstof**.
- De meedenkgroep vond het volgende opvallend:
 - o '**Wacht op alternatieven**', '**neem de tijd**', terwijl er juist iets moet gebeuren.
 - o Het hoge percentage dat **waterstof** genoemd wordt is verbazingwekkend, het hoge percentage dat **isoleren** genoemd wordt is logisch.
 - o De WordCloud laat zien dat de meeste reacties komen van groen georiënteerde inwoners.
- De meedenkgroep mistte het volgende in de opbrengsten:
 - o '**Ga eerst met elkaar praten**'.
 - o De mensen die niet groen georiënteerd zijn hebben duidelijk geen woorden achtergelaten. Is daarmee de **doorsnee inwoner** wel **bereikt**?
 - o In meedenkgroep werd ook gesproken over de **regierol** van de gemeente. Dit mist in de opbrengsten op InBeeld.
- De meedenkgroep benoemde ook een zorg: de **rol** van de **gemeente** en de **manier** waarop **bewoners** meegenomen worden komt nog niet duidelijk terug in de verslaglegging van de meedenkgroepen. "Mensen een antwoord bieden op de vraag voor welk probleem je met elkaar een oplossing aan het vinden bent." Dit zou meer aan de orde moeten zijn dan de technologische oplossingen.

Bespreking van de pollresultaten

Klik [hier](#) voor de resultaten van de pollvragen.

Hieronder volgt eerst de pollvraag, daarna de reactie van de meedenkgroep.

- **Vraag 1:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning, heb ik informatie nodig over de plannen over aardgasvrij in mijn buurt.
 - o Het gaat niet over **aardgasvrij**, maar energie besparen, kosten besparen, comfort verhogen, etc. Het kan alles zijn! Maar niet aardgasvrij.
 - o Er is een helicopterview nodig, we maken een reis door en moeten mensen duidelijk maken wat de voordelen van besparen is etc.
- **Vraag 2:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning (zoals isoleren), heb ik informatie nodig over de beste opties voor mijn (type) woning.
 - o Herkenbaar.
 - o Maak het **persoonlijk**.
- **Vraag 3:** ik vind dat mensen met een kleine beurs extra gesteund moeten worden door de overheid bij de verduurzaming van hun woning.
 - o Eens.
 - o Ja, maar mensen die **nét** over de grens heen zitten zijn altijd de dupe.
 - o Financiële steun voor mensen met kleine beurs is goed, maar het moet anderen niet demotiveren omdat ze geen steun krijgen (dus: wie krijgt wat?).
- **Vraag 4:** als ik mijn woning kan aansluiten op een warmtenet, dan overweeg ik dat.

- De **negatieve** connotatie van warmtenetten wordt herkend.
- **Vraag 5:** ik verduurzaam liever zelfstandig mijn woning dan dat ik mee doe met een initiatief in de buurt om mijn woning te verduurzamen.
 - Opvallend! Dat mensen überhaupt mee willen doen met buurtinitiatieven! Dat komt misschien ook door het type mensen die de enquête heeft ingevuld.
 - Buurtinitiatieven moet je nooit afschieten, altijd **stimuleren**.
- **Vraag 6:** als ik mijn woning zou laten isoleren, dan laat ik dat liever doen door een lokale ondernemer uit gemeente Woerden dan door de goedkoopste ondernemer uit Nederland.
 - Fijn dat veel mensen het hiermee eens zijn.
 - De prijs/kwaliteit verhouding blijft belangrijk.
- **Vraag 7:** isoleren en energie besparen zijn belangrijker dan helemaal van het aardgas af.
 - Herkenbaar.
 - Het is een goede **korte termijn actie**, een deel van de reis richting aardgasloos.
 - Ook: **zonnepanelen** hebben een educatief karakter waardoor men bewuster wordt.
- **Kanttekening rol gemeente:**
 - Deze moet onafhankelijk blijven, geen 'vereniging eigen huis met preferente installateurs' zijn.

Bespreking onderwerpen verslag ronde 1

Klik [hier](#) voor het verslag van ronde 1.

- Moet de warmtevisie **algemeen** gehouden worden of mag het **concreter** (welke buurten, welke technieken).
 - Een **communicatieplan** integreren met de visie is van wezenlijk belang.
- Over verdeling van middelen: waar legt de gemeente **prioriteit** waarmee geld en tijd ingezet worden?
 - Weten wat je doel is, is cruciaal om te weten waar de inzet van middelen het meest effectief is. Het doel moet duidelijk in de visie staan.
- Kanttekening:
 - We zitten in de **oplosmodus** (wat doen, wie, doen, wanneer doen, waar doen) maar niet: **hoe** doen we het?

Reacties op de inhoudsopgave van de warmtevisie

- Een **communicatieplan** staat niet in de inhoudsopgave, maar zou er wel goed in geïntegreerd kunnen worden.

Meedenkgroep 2

Onderwerp: andere keuzes voor aardgas (groep 2)

Datum: 12 mei 2021

Wensen

- **Duidelijkheid.** De gemeente moet goed **communiceren** over oplossingsrichtingen voor wijken. Inwoners moeten goed **geïnformeerd** zijn over de technische mogelijkheden en welke eisen dat stelt aan de isolatiegraad van woningen.
- In wijken waar een **warmtenet** technisch kansrijk wordt geacht, moet de gemeente ook hier tijdig over communiceren en informeren. Dit is veel belangrijker dan voor wijken waar individuele technieken kansrijk geacht worden.
- Een **communicatieplan** voor wijken waar een warmtenet kansrijk is, moet in de visie worden geïntegreerd. Temeer omdat communicatie al vanaf het begin hierover nodig is om de participatiegraad hoog te houden.
- **Warmtenetten** moeten zeker deel zijn van de oplossing, maar er moet een goed **afwegingskader** aan ten grondslag liggen (waaronder betaalbaarheid).

Aanbevelingen

- **Tastbare voorbeelden** maken mensen nieuwsgierig, maakt ook discussie mogelijk over waarom iemand een lagere energierekening heeft.
- Een **community of practice** met fysieke voorbeelden zou de gemeente kunnen faciliteren.
- Energietransitie is dé kans om **economische ongelijkheid** recht te trekken, pak dit met beide handen beet!

Reacties op de opbrengsten op InBeeld

Klik [hier](#) voor alle opbrengsten op InBeeld.

- De meedenkgroep vond het volgende herkenbaar: **betaalbaarheid** van de transitie is belangrijk, **isoleren** is een belangrijke stap, de **tijd** nemen is nodig voor om weloverwogen te handelen.
- **Isoleren** (eerste stappen) kan altijd, begin daarbij. Pas daarna volgt de keuze voor techniek, bron en soort opslag.
- Wat mensen noemen wordt ingegeven door wat er leeft. Weten mensen voldoende om de totale opgave te overzien? Boodschap: laat je niet leiden door sentiment van vandaag.
- Overige opmerkingen van de meedenkgroep:
 - o **Duidelijke stappen** o.b.v. goede informatie, tijd nemen.
 - o Als **isoleren** nodig is om doelen te halen, dan is hierop sturen best wel begrijpelijk te maken voor mensen. Isoleren is immers een logische stap.
 - o Er is nog **te weinig inzicht** om **techniek** af te kunnen wegen.
 - o Techniek komt om de hoek kijken als er zich een **vervangmoment** aan komt. En dan is het fijn om te weten waar de gemeente in de toekomst qua aardgasloze oplossing voorziet en is goede informatie over mogelijkheden nodig.
 - o **Betalbaarheid** van de oplossing is belangrijk. Mensen met geld kunnen nu al handelen, anderen (nog) niet.
 - o Een **wijkgerichte oplossing** is effectiever dan allerlei individuele, maar vraagt tijdige actie van gemeente met communicatie en informatie.

Onderwerpen die zo belangrijk zijn om nader uit diepen

- Warmtenetten.
- Schaalgrootte van aardgasloze technieken.

Bespreking van de pollresultaten

Klik [hier](#) voor de resultaten van de pollvragen.

Hieronder volgt eerst de pollvraag, daarna de reactie van de meedenkgroep.

- Mensen zijn in staat **voorbij zichzelf** te denken.
- De respons is ook een **representatie** van wat er in de media naar voren komt en wat in de samenleving (al dan niet lokaal) speelt.
- **Vraag 1:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning, heb ik informatie nodig over de plannen over aardgasvrij in mijn buurt.
 - o Pittig dat mensen wachten met energie besparen tot informatie van gemeente er is.
 - o Logisch dat mensen wachten, informeren en weten wat je kan is belangrijk.
- **Vraag 2:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning (zoals isoleren), heb ik informatie nodig over de beste opties voor mijn (type) woning.
 - o Wanneer de beste optie duidelijk is, weet je beter waar je aan toe bent.
 - o Er zouden veel **voorbeelden** beschikbaar moeten zijn.
 - o Straat- en buurtoplossingen zijn belangrijk, **coöperatief** denken.
 - o In het kader van **communicatie**: met **doelgroepacties** kunnen we inspelen op karakterrekken van deze groep.

- Maak energiebesparing visueel met een **publieke thermometer** o.i.d.
- **Vraag 3:** ik vind dat mensen met een kleine beurs extra gesteund moeten worden door de overheid bij de verduurzaming van hun woning.
 - Er is een verschil in middelen beschikbaar stellen voor mensen met kleine beurs of juist stimuleren van 'meters maken'.
 - Een **coöperatie** kan helpen met een soort 'woningabonnement'.
 - De energietransitie is de kans om **economische ongelijkheid** te verkleinen, dus stimuleer mensen die minder goed mee kunnen komen.
 - Mensen in woningen waar veel winst te halen is als eerste informeren en middelen voor in te zetten.
- **Vraag 4:** als ik mijn woning kan aansluiten op een warmtenet, dan overweeg ik dat.
 - In de uitkomst zie je de **reputatie** van warmtenetten terug, dit is niet voor alle situaties representatief.
 - Je ziet dat informatie en communicatie zeer belangrijk zijn.
- **Vraag 5:** ik verduurzaam liever zelfstandig mijn woning dan dat ik mee doe met een initiatief in de buurt om mijn woning te verduurzamen.
 - Je ziet hier een tegengestelde uitslag t.o.v. warmtenetten, opvallend! Geef het dus een gezicht.
- **Vraag 6:** als ik mijn woning zou laten isoleren, dan laat ik dat liever doen door een lokale ondernemer uit gemeente Woerden dan door de goedkoopste ondernemer uit Nederland.
 - Mooi dat er lokaal wordt gedacht.
- **Vraag 7:** isoleren en energie besparen zijn belangrijker dan helemaal van het aardgas af.
 - Eens, de volgorde is: **eerst isoleren, dan techniek**.
 - Mooi dat driekwart het hiermee eens is.

Reacties op de inhoudsopgave van de warmtevisie

- Hoofdstuk 8: waarom tijdvak 2022-2030? Moet dat niet 2050 zijn? Voorstel: 2022-2030-2050 om het verschil op korte en lange termijn duidelijk te maken.
- Onderliggende kosten: het is belangrijk om bewust te zijn dat kosten over tijd veranderen en dat hier niet teveel waarde aan gehecht moet worden omdat er altijd discussie is over de methodiek en absolute kosten.

Meedenkgroep 3

Onderwerp: betaalbaarheid en kosten

Datum: 17 mei 2021

Wensen

- **Kennis** in de samenleving schiet tekort, dat is nodig om dingen gedaan te krijgen.
- **Isoleren** moet duidelijk benadrukt worden. Dit is veel genoemd. Hier is blijkbaar draagvlak voor en dit biedt dus een aanknopingspunt. Hetzelfde geldt voor **waterstof**.
- De gemeente moet zeer duidelijk **communiceren** over aardgasvrije oplossingen in de buurt om inwoners te activeren.
- Een goede **visie** zegt in welke **richting** aardgasvrije oplossing wordt gezocht en ook wat het zeker niet gaat worden.
- Een **goede** visie biedt **perspectief** over wat ze van de gemeente mogen verwachten. Bewoners moeten invloed hebben op de **eindoplossing**. Dit moet je in de visie duidelijk maken, het creëert draagvlak.
- Daar waar al **energie** zit in de wijk, moet je die benutten. Dit sluit aan bij vraag 5 van de enquête: er is meer animo voor **buurtinitiatieven** dan het zelf doen.
- Wat de visie ook zegt, er moet **invloed** mogelijk zijn op waar het naartoe gaat.

Aanbevelingen

- De warmtevisie moet **perspectief** bieden, er moet drive achter zitten en het moet duidelijk zijn.
 - In de visie moet een **doorkijk** bevatten naar 2050. Ook bijvoorbeeld t.a.v. waterstof. Duidelijk moet worden wat we mogen verwachten.
 - Mensen **perspectief** bieden kan met een **adviseur/coach** met kennis van zaken die aanspreekpunt is voor een woonblok. Deze acties zijn met name kansrijk voor mensen in een koopwoning die net het hoofd boven water kunnen houden.
 - Voor de **communicatiestrategie** na de visie: informeer over wat mensen mogen verwachten, en wanneer.
-

Reacties op de opbrengsten op InBeeld

Klik [hier](#) voor alle opbrengsten op InBeeld.

- De meedenkgroep vond het volgende opvallend:
 - o Veel wat niet kan wordt wel als kans benoemd terwijl het niet realistische/haalbare is. Dus er lijkt een **kennisgebrek** te zijn in de samenleving.
 - o De inbreng is best **negatief**. Waar komt dat vandaan? Dit moet misschien eerst uitgezocht worden voordat je er ook wat mee kan doen.
- De meedenkgroep is van mening dat de inbreng een visie op het **hele vraagstuk** mist.

Bespreking van de pollresultaten

Klik [hier](#) voor de resultaten van de pollvragen.

Hieronder volgt eerst de pollvraag, daarna de reactie van de meedenkgroep.

- **Vraag 1:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning, heb ik informatie nodig over de plannen over aardgasvrij in mijn buurt.
 - o Duidelijkheid is nodig.
- **Vraag 2:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning (zoals isoleren), heb ik informatie nodig over de beste opties voor mijn (type) woning.
 - o Het lijkt erop dat er per woning/woonblok een adviseur nodig is die dichtbij staat.
- **Vraag 3:** ik vind dat mensen met een kleine beurs extra gesteund moeten worden door de overheid bij de verduurzaming van hun woning.
 - o Hierover is instemming, waarbij onderscheid gemaakt wordt in sociale huur en mensen die net het hoofd in een koopwoning boven water kunnen houden.
- **Vraag 4:** als ik mijn woning kan aansluiten op een warmtenet, dan overweeg ik dat.
 - o Er zit geen drukmiddel in deze vraag.
- **Vraag 5:** ik verduurzaam liever zelfstandig mijn woning dan dat ik mee doe met een initiatief in de buurt om mijn woning te verduurzamen.
 - o Opvallend: mensen doen liever samen dan zelf.
 - o Voorbeeldprojecten dichtbij en ambassadeurs heb je nodig.
- **Vraag 6:** als ik mijn woning zou laten isoleren, dan laat ik dat liever doen door een lokale ondernemer uit gemeente Woerden dan door de goedkoopste ondernemer uit Nederland.
 - o **Woningcorporaties** zouden een grotere rol mogen nemen in het meenemen van mensen.
 - o **Ondernemers** betrekken heeft iets van 'samen', 'voor en door Woerdenaren'.
 - o Voor lokale ondernemers is lokale **klandizie** interessant, voor lokale bewoners 'vertrouwd', bekend, korte lijntjes.
- **Vraag 7:** isoleren en energie besparen zijn belangrijker dan helemaal van het aardgas af.
 - o Isoleren is altijd winnen.
- Positief dat mensen het tegengaan van **klimaatverandering** het meest belangrijk vinden.

- De visie moet vooral inspelen op het motief van mensen zich in te zetten **tegen** klimaatverandering.
 - o NB: kostenbesparing moet daarbij wel goed uitgelegd worden (gaat niet alleen om euro's, maar ook CO2, of winst op wooncomfort).

Bespreking onderwerpen verslag ronde 1

Klik [hier](#) voor de opbrengsten van de eerste ronde meedenkgroepen.

- **Communicatie** is belangrijk!
 - o Dat betekent voor na het vaststellen van de visie dat je tijdig moet beginnen met communiceren richting wijkplatforms en actieve mensen.
 - 2-sporen strategie: dat je mensen informeert, ook waar je niet aan de gang gaat. Informeer en bied duidelijkheid wat mensen kunnen doen en op welke termijn ze iets kunnen verwachten.
 - Campagnes moet je pas doen als het concreet wordt.

Opmerking

- Is de **regierol** van de gemeente belangrijk? Moet de gemeente de vinger aan de pols houden t.a.v. de kwaliteit van verduurzaming?
 - o Ja, de gemeente beveelt niets aan, maar maakt duidelijk welke partijen aan minimale kwaliteitsstandaarden voldoen.

Reacties op de inhoudsopgave van de warmtevisie

- Burgers bereik je hier niet mee, maak het behapbaar en toegankelijk qua format en taalgebruik waarin je de essentie uiteenzet.

Eerlijkeheidsbeginsel

- Als inwoners van Woerden moeten besparen op aardgas, dan moeten bedrijven zich ook inspannen om te besparen. Dit doen we samen. Het is eerlijk en biedt kansen.
- Appelleert ook aan het lokale karakter waarin je de oplossing zoekt.

Samenhang met de RES (regionale energiestrategie)

- Duidelijk moet zijn dat de Warmtevisie niet in strijd is met de regionale visies. Dit is goed om even te duiden in de rapportage.

Meedenkgroep 4

Onderwerp: hoe pakken we de warmtetransitie in gemeente Woerden aan?

Datum: 19 mei 2021

Wensen

- **Belangrijke punten** zijn: tijd, kosten, haalbaarheid (maakbaar, goede oplossing beschikbaar).
- De gemeente moet inwoners duidelijk **informer** over technologische mogelijkheden en kosten daarvan.
- **Solidair** ja, maar het moet heel duidelijk zijn wat je wel en niet doet en waarom. Belangrijk bij de inzet van **financiële middelen**:
 - o Het moet **begrijpelijk** zijn;
 - o Mensen moeten ook in staat gesteld worden **zelf** iets te doen (niet afhankelijk van financiële regelingen, aannemer of deskundige);
 - o Mensen **ondersteunen** met knowhow om toegang te vergroten tot financiële middelen.

- De visie moet veel ruimte bieden en invulling geven aan **voorstellen** om gezamenlijk mee aan de slag te gaan.
- Ondernemers zouden een **faciliterende rol** kunnen innemen. **Betrouwbaarheid** is belangrijk.
- In de warmtevisie is **besparen** boven aardgasvrij zetten een no-regret. Dus inzetten op **isoleren** en dat gedaan krijgen.

Aanbevelingen

- Het accent ligt bij het **algemeen belang** (klimaatverandering, schone lucht), niet zozeer het persoonlijke belang (als wooncomfort en kostenbesparing).
- Mensen hebben een 'pull', een **informatiebehoefte**, gemeente doet er dus goed aan om hierin tegemoet te komen.
- Er is een grote ruimte om met **voorstellen** te komen waar je gezamenlijk mee aan de slag kan.
- De **aanpak** naar het **vervolg** moet samen met de buurt verder uitgewerkt worden. De visie is een richtinggevend startpunt hierin.

Reacties op de opbrengsten op InBeeld

Klik [hier](#) voor alle opbrengsten op InBeeld.

- Er staan positieve richtingen in, ook wel twijfels en negatieve klanken.
- De meedenkgroep vond het volgende opvallend:
 - o **Opwek** wordt ook genoemd, als alternatief voor aardgas.
 - o **Tijd, kosten, haalbaarheid** (d.w.z.: is het do-able? Loont wachten?). Dit mogen uitgangspunten zijn.
- **Betaalbaarheid** is belangrijk.
- De essentie van de WordCloud laat zich met 2 vraagtekens samenvatten:
 - o De **technologische menukaart** voor alternatieven ontbreekt.
 - o **Financiële haalbaarheid** is onduidelijk en maakt mensen terughoudend.
- De kennis van technologische mogelijkheden blijkt **onvoldoende**: niemand zegt iets over het imago van bijvoorbeeld warmtepompen of warmtenetten.

Bespreking van de pollresultaten

Klik [hier](#) voor de resultaten van de pollvragen.

Hieronder volgt eerst de pollvraag, daarna de reactie van de meedenkgroep.

- Mooi om te zien dat het **algemeen belang** boven het privébelang gaat.
- Opvallend dat mensen het belangrijk vinden om onafhankelijk te zijn van andere landen.
- Het 'wij' is groter dan het 'ik' bij deze respondenten.
- **Vraag 1:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning, heb ik informatie nodig over de plannen over aardgasvrij in mijn buurt.
 - o Goede pull, mensen hebben info nodig te kunnen handelen, gemeente heeft dus de taak te informeren
- **Vraag 2:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning (zoals isoleren), heb ik informatie nodig over de beste opties voor mijn (type) woning.
 - o Klein beginnen, met **bekende mensen** helpt.
 - o **Bestaande kanalen** als 'duurzaam Woerden' kunnen gebruik worden om ontwikkelingen aan te jagen.
- **Vraag 3:** ik vind dat mensen met een kleine beurs extra gesteund moeten worden door de overheid bij de verduurzaming van hun woning.
- **Vraag 4:** als ik mijn woning kan aansluiten op een warmtenet, dan overweeg ik dat.
 - o Er is ruimte voor een stuk **solidariteit**. Mensen staan hier open voor.
- **Vraag 5:** ik verduurzaam liever zelfstandig mijn woning dan dat ik mee doe met een initiatief in de buurt om mijn woning te verduurzamen.

- **Overtuiging** over de warmtebron is belangrijk voor de overweging.
- **Succesfactoren** om mensen te enthousiasmeren is belangrijk:
 - Je hebt meteen warm water in huis (comfort argument).
 - Het hapert zelden, is betrouwbaar (ontzorging).
 - Het feit dat 27% oneens zegt, betekent dat ze misschien wel een warmtepomp overwegen.
- NB: impact op het woningniveau is belangrijk, het beïnvloedt de uitkomst.
- **Vraag 6:** als ik mijn woning zou laten isoleren, dan laat ik dat liever doen door een lokale ondernemer uit gemeente Woerden dan door de goedkoopste ondernemer uit Nederland.
 - Ondernemers in **faciliterende** rollen:
 - Ondernemers kunnen uitleg geven, kennis opbouwen. Waarom kan dat? Omdat ze **betrouwbaar** zijn en vertrouwen krijgen.
 - Hoe breng je ondernemers en bewoners bij elkaar?
 - Het is niet aan de overheid om ondernemers voor te dragen.
 - Een **community of practice** zou een idee kunnen zijn:
 - Laagdrempelige, transparante manier waarop inwoners en ondernemers in contact komen.
 - De gemeente is onafhankelijk (faciliteert of controleert alleen).
 - Is collectief, want ervaringen van andere inwoners is het succes van de community of practice.
- **Vraag 7:** isoleren en energie besparen is belangrijker dan helemaal van het aardgas af.
 - In de warmtevisie is dit no regret (dus inzetten op isoleren).

Reacties op de inhoudsopgave van de warmtevisie

- In de warmtevisie moet heel duidelijk staan:
 - De aanpak naar het **vervolg** moet samen met de buurt verder uitgewerkt worden. De visie is een richtinggevend startpunt hierin.
- Er moet een **publieksversie** van de warmtevisie komen.

Meedenkgroep 5

Onderwerp: de warmtetransitie en bedrijven

Datum: 20 mei 2021

Wensen

- De visie moet **helderheid** bieden en **sturend** zijn. Richting geven is keuzes maken.
- De visie moet concreet zijn over wat moet en een **uitspraak** doen over alles wat niet moet, maar kan. Dat geeft sturing en is concreet over wat er wanneer gebeurt of wat wanneer relevant wordt.
- **Informeel** consument goed over wat hij of zij kan. Dat is beter dan dat de gemeente bouwbedrijven aan consumenten verbindt en daar campagnes voor voert.
- Maak goed **onderscheid** tussen **bedrijven** en **particuliere woningen**. De eerste kan je nog sturen, die laatste niet. Die moet je verleiden.

Aanbevelingen

- De vraag van de transitie is: hoe krijg je mensen mee die misschien wel willen maar niet kunnen of weten? Hoe faciliteer je die? Met stok (maatregelen) en wortel (subsidies).
- Stel financiering beschikbaar op de **verduurzamingsmaatregel**, niet o.b.v. de situatie van het bedrijf. Dat limiteert.
- Het beschikbaar stellen van gelden en regels die daarachter zitten kunnen als versnelling functioneren om verduurzaming beter betaalbaar te maken.

Reacties op de opbrengsten op InBeeld

Klik [hier](#) voor alle opbrengsten op InBeeld.

- De rol van **waterstof** valt op. Waterstof is onvoldoende beschikbaar en nog erg duur.
- De meedenkgroep vindt het volgende opvallend: het is zoeken naar sturing in de discussie. Nu is de discussie vervuilend en sentiment gedreven. Sturing haalt ook irrelevante argumenten eruit.
- Het **politieke proces** geeft in moeilijke thema's geen sturing, maar gaat juist mee in het sentiment. Dit moet voorkomen worden door duiding en sturing.

Bespreking van de pollresultaten

Klik [hier](#) voor de resultaten van de pollvragen.

Hieronder volgt eerst de pollvraag, daarna de reactie van de meedenkgroep.

- **Vraag 2:** om aan de slag te gaan met energiebesparende maatregelen in mijn woning (zoals isoleren), heb ik informatie nodig over de beste opties voor mijn (type) woning
 - o Een **businesscase-je** van kosten en opbrengsten informeert en doet boter bij de vis.
- **Vraag 3:** ik vind dat mensen met een kleine beurs extra gesteund moeten worden door de overheid bij de verduurzaming van hun woning.
 - o Maatwerk leveren wil je niet.
 - o Goedkope financiering van duurzaamheidsmaatregelen is wellicht interessanter.
 - o Vraag: hoe krijg je mensen mee die niet kunnen/weten?
- **Vraag 4:** als ik mijn woning kan aansluiten op een warmtenet, dan overweeg ik dat.
 - o Verduurzamen is een nieuwe vraag met een nieuw antwoord waar nieuwe bedrijven/samenwerkingen voor nodig zijn
 - (Voorbeeld: in plaats van een installateur die bij mensen langs komt en zegt wat nodig is: klantreis met callcenter, website met info, etc.)
 - o Schaalbaar krijg je met nationale partijen die aanbiedingen maken o.b.v. data en lokale partijen inschakelen voor down en dirty werk.

Bespreking onderwerpen verslag ronde 1

Klik [hier](#) voor de opbrengsten van de eerste ronde meedenkgroepen.

- De rol van de gemeente:
 - o Bedrijven noemen/aanprijzen kan door **consumenten** mee te nemen in de (investerings)mogelijkheden die er nu al zijn. Laat zien welke **producten** al worden verkocht.
 - o Consumenten en bedrijven samenbrengen kan juist via **TechnoHUB**. Daar kan je ook voorbeelden laten zien.
- Kennis delen:
 - o Landelijke bedrijven moet je slim inzetten. Dit heeft soms voordelen t.o.v. lokale partijen in specifieke diensten.

Overige opmerkingen

Wat vraagt de gemeente nu precies?

- Tip: maak het wel zo **concreet** mogelijk, waak ervoor dat het een rapport wordt waar de politiek zich achter verschuilt.
 - o Leg iets neer wat sturend, tastbaar en concreet is. Zeg wat laaghangend fruit is en wat kansen zijn voor later.
 - o Hak knopen door.
- Dingen die je nu al weet en goed zijn kan je gewoon al doen. Ga **uitvoeren**.